

GÖTEBORGS 8:E BAPTISTFÖRSAMLING

DET KRISTNA LIVET ÄR FÖRSAMLINGSFORMAT

Efesierbrevet 4:16 • Predikan G8B 2022-06-04 (Fågelsbergskyrkan) • Johnny Lithell

INLEDNING

Nu har vi kommit till den vers där Paulus slutför och sammanfattar det resonemang han fört sedan det fjärde kapitlets första vers. När vi har gått igenom dessa 16 verser har jag gång på gång påmint om att det här är den första tillämpningen som Paulus tar upp i Efesierbrevet. I brevets tre första kapitel ger han lära – ibland grundläggande, men ibland på en oerhört sofistikerad och sublim nivå. När han kommer till det fjärde kapitlet byter han växel och blir praktisk. Det är som att han säger ”all denna lära jag gett, vad får den för konsekvenser i våra liv? Vad betyder det för oss?” Och så börjar han att tala om enhet i församlingen.

I de första kapitlen talar han om hur Gud på grund av sin kärlek till oss har kommit till oss när vi fortfarande var döda i våra överträdelser och synder och gjort oss levande genom vår tro på Kristus. Han har friköpt oss med Kristi blod och gett oss syndernas förlåtelse och förklarat oss rättfärdiga och tagit upp oss som sina barn så att vi kan få komma till honom som vår Fader. Gud har alltså brutit ner muren som skilde oss från honom och försonat sig med oss. Men han har inte bara försonat sig med oss, han har också försonat oss med varandra. Och sedan från mitten av andra kapitlet beskriver han hur skiljemuren mellan judar och hedningar, två folk som hatade och föraktade varandra är nedriven i Kristus. Att Kristus genom sin död på korset försonade de båda med Gud och dessutom dödade deras fiendskap mot varandra. Och så har han upprättat sin församling som inte längre består av ett etniskt folk som är blandat i sin tro, utan nu är många etniciteter och kulturer som är förenat i en enda tro. Och tillsammans utgör vi Guds tempel. Var och en är vi byggstenar som tillsammans utgör det tempel där Gud själv bot.

Sedan fortsätter han i det tredje kapitlet och slår fast att församlingen är själva instrumentet genom vilket Guds vishet i sin väldiga mångfald skulle göras känd. Den enhet som finns i församlingen; den enhet som tidigare var omöjlig, där människor som tidigare var Guds fiender nu är Guds älskade barn och där människor som tidigare hatade varandra och vägrade befatta sig med varandra nu är en enda människa – denna enhet är vad som Gud har bestämt ska vara det främsta instrumentet att förkunna hans oändliga vishet.

Så när Paulus kommer till det fjärde kapitlet och frågar ”vad betyder det här för oss?” så är det inte konstigt att han börjar med att uppmana församlingen att leva i enhet; att vara tålmodiga, ödmjuka och milda och ha överseende med varandra i kärlek och att göra allt de kan för att bevara Andens enhet.

Sedan fortsätter resonemanget naturligt i den sjunde versen till att tala om hur församlingen är ordnad och hur församlingen fungerar. Flera gånger har Paulus snuddat vid bilden av församlingen som en kropp. Det verkar vara hans absoluta favoritbild när han ska förklara

vad den kristna församlingen är och hur den fungerar. Den är som en kropp. Det handlar inte bara om att varje del är ömsesidigt beroende av de andra delarna i en organisk helhet utan också att den växer och mognar.

Och detta med mognad och omognad såg vi i förra predikan när vi tittade på verserna 13-15. Vi såg att andlig mognad karakteriserades av enhet i tron på Kristus men också av en levande gemenskap med Kristus. Att det inte bara handlar om att växa i en teoretisk kunskap, utan att det också är en levande relation med honom som fördjupas. Och vi såg att andlig omognad har många paralleller med den omognad vi ser hos små barn. Den präglas av instabilitet, att man kastas mellan glädje och sorg i en sorts självupptagen individualism, och vidare att man går från en extrem till en annan, att man har en tendens att bli förledd eftersom man saknar någon egentlig förankring i tron. Men även att man gillar sådant som är nytt och underhållande och att man ogillar långsam kunskap eller bred kunskap.

Det omedelbara sammanhanget

Sedan kommer Paulus tillbaka till bilden av kroppen i den 15:e versen, som är övergången till vår vers. Vi ska inte längre vara barn, säger han, utan vi ska på alla sätt växa upp till honom som är huvudet. Det handlar inte bara om att vi ska växa som individer utan också vi som församling så att vi mer och mer liknar Kristus.

När Paulus säger så, att vi ”på alla sätt” ska växa upp så handlar det om balans. När en hälsosam kropp växer kommer alla kroppsdelar att växa i proportion till varandra. Om vi har en kropp med ben som ett spädbarn men armar som en vuxen muskelbyggare så kommer den kroppen att se bisarr ut. Nej, Paulus säger att vi ska växa på alla sätt – vi ska ta ansvar för varandra och hjälpa varandra på vår kristna vandring. Om någon inte mår bra är det något som angår hela kroppen. Om en lem lider, lider också de andra.

Men att växa upp på alla sätt handlar också om att själva tillväxten är balanserad. Vi kan inte bara växa i teoretisk kunskap och inte på något annat sätt. Då får det slagsida. Tillsammans med kunskapen måste det finnas en kärlek och en glädje. Och tillsammans med kunskapen och kärleken och glädjen måste det finnas ett liv i den helige Andes kraft med allt vad det innebär.

Så redan här, redan innan vi kommit till den 16:e versen kan vi dra några lärdomar och ställa några frågor till oss själva: ser jag att det finns en andlig mognad och tillväxt i mitt liv? Kan jag spåra någon sorts skillnad mot hur det såg ut för ett år sedan? Och vidare: är jag delaktig i att hela kroppen växer på ett balanserat sätt? Använder jag det som Gud har gett till mig så att jag är till uppbyggelse för andra? Dessutom måste vi lägga märke till hur bisarr tanken är att man skulle kunna växa andligt utan att vara en aktiv del i en lokal församling. Ett finger som ligger på golvet utan att vara del i någon kropp.

Det här kommer att bli tydligare när vi tittar på den 16:e versen, vilket vi ska göra nu. Predikanten David Martyn Lloyd-Jones säger att den här versen utan tvekan är en av de mest komplicerade som Paulus någonsin skrev. Inte för att den har några större teologiska problem, utan för att den är så grammatiskt rörig att det nästan är omöjligt att göra en begriplig översättning av den om man ska göra rättvisa åt allt Paulus säger. Därför kan man också se att om man jämför olika bibelöversättningar är det här en sådan vers där det kommer att skilja sig mycket därför att man har valt att betona vissa aspekter i de olika begreppen. Det beror inte på att översättningarna är dåliga utan på att någonstans måste man

välja väg och göra en mening som hänger ihop. Och här kommer varje person att göra olika bedömningar.

Därför tänkte jag så här: först vill jag titta på textens detaljer. Det är predikans huvuddel. Därefter vill jag ägna några få minuter åt att titta på textens helhet i ljuset av det vi lärt oss från detaljerna. Och efter det några få minuter åt frågan vad allt detta betyder för oss här och nu.

Än en gång, här drar Paulus ihop flera av de trådar han tagit upp i de första 15 verserna, så om du hängt med i dessa verser kommer du att känna igen mycket av innehållet här. Men här är avslutningen på den tanken. Sedan kommer Paulus att gå vidare i vers 17 till halva femte kapitlet och tala i dikotomier, i motsatser, om mörker och ljus. Det blir dramatiskt och annorlunda, så nu tar vi en sista titt för ett tag på vad han säger i läran om församlingen.

I. TEXTENS DETALJER

Så, den första och största punkten. Här tittar vi på textens detaljer. Här får du sju underpunkter. Sju meningsbärande begrepp som Paulus skriver in i den här versen.

Kom alltså ihåg att vi kommer in i den här versen med bilden av en kropp, som är Paulus främsta illustration av den kristna församlingen. I denna kropp är Kristus huvudet, vilket innebär att Kristus är kroppens högsta auktoritet, men även att han är livets källa ut vilken kroppens kraft och växt och mognad utgår. Utan Kristus finns ingen församling, i alla fall ingen församling som har andligt liv. Paulus säger i den 15:e versen att vi på alla sätt ska växa upp till honom som är huvudet.

1. Fogas samman

Sedan fortsätter han resonemanget i den 16:e versen och ger två bilder som handlar om den troendes position i förhållande till Kristus och till övriga församlingen. Han säger, ”av honom [det vill säga, av Kristus] fogas hela kroppen samman.”

Här växlar Paulus metaforer en smula. Det är en anspelning på vad han säger i kapitel 2:21 där han talar om församlingen som en byggnad, som Guds tempel. I den bilden är varje troende inte en kroppsdel utan en byggsten som Gud har gett en särskild form så att den passar ihop med de andra byggstenarna och tillsammans utgör Guds tempel.

Så när texten här säger att kroppen fogas samman är den en bild på hur ändamålsenligt och harmoniskt den sitter ihop. Hur ledkulan passar perfekt in i leden och ger stabilitet och rörlighet. Bilden är att vi alla, varje troende i församlingen är en del av församlingen, inte av tillfällighet utan med ett mycket specifikt syfte som ingen annan till fullo kan uppfylla. Det är inte vi som har fogat samman oss själva. Det är ett verk *av honom*, av Kristus. Vi är inte våra egna verk. Vi är hans verk, hans hantverk, som Paulus talar om i det andra kapitlet. Och han kommer att föra sina verk till fullbordan. Han har våra liv i sin hand och han formar oss så att vi passar tillsammans i en harmonisk och organisk helhet, så att vi blir till stöd och uppbyggelse för varandra och kan växa och mogna tillsammans.

2. Hålls ihop

Men Paulus verkar inte vara nöjd med att bara säga att Kristus fogar oss samman – det är alltså ett verb i presens particip, det är något ständigt pågående – men det räcker inte för att beskriva vår relation till varandra. Nej, Paulus säger också att vi ”hålls ihop”. Också detta i presens particip, det vill säga ständigt pågående. Att vi hålls ihop är inte bara en fysisk bild av

en kropp som hänger samman, det är också ett ord som används bildligt. Det är en sorts mental enhet, som ett argument som håller ihop. Det fortsätter och förstärker bilden av en harmonisk helhet.

3. Genom varje led

Då kommer vi till frågan *hur* detta sker. Hur fogar Kristus samman och hur håller han ihop kroppen? Det är här det börjar bli rörigt. Vi delar upp det i två delar. Därför blir den tredje underpunkten ”genom varje led”. Men här handlar det inte så mycket om anatomi som funktion. En ordagrann översättning skulle kunna vara ”genom varje förbindelseled”. I det här sammanhanget får lederna två funktioner: dels håller de kroppen samman, men de är också kanaler för den kraft som Paulus talar om i samma vers.

Det finns alltså en kraft utmätt till varje kroppsdel, precis enligt varje kroppsdelens kapacitet och denna kraft kanaliseras genom kroppens leder. Sådan är bilden. Det andliga liv vi lever, lever vi när vi är inlemmade i en församling, och den andliga livskraft vi får, får vi enligt den här bilden kommunicerad genom de leder som vi är sammanfogade med. Vi fogas samman och hålls ihop genom varje förbindelseled.

4. Stöd

Sedan kommer vi till nästa begrepp, underpunkt 4. Här har vi ordet för stöd. Det ordet betyder bistånd (eng. *support*). Det handlar om att tillgodose behov. Det är som att det finns ett överflödande förråd av bistånd, av stöd från Kristus förmedlat genom varje led, genom vilket kroppen fogas samman och hålls samman. Det är en uppbyggande verksamhet.

5. Kraft

Sedan, för det femte, fortsätter Paulus och använder det grekiska ordet ”energi”. Det är en verksam kraft; det handlar om rörelse. Det är energi som åstadkommer något. Det är inte bara stöd och bistånd som förmedlas genom varje del så att vi bygger upp varandra och tillgodoser varandra behov; det finns en verksam kraft från Kristus som förmedlas genom varje led som orsakar rörelse och växt och liv.

6. Fördelad åt varje del

Sedan, för det sjätte, kommer vi tillbaka till samma ord som Paulus använde i den sjunde versen när han talade om att Kristus fördelade gåvor till sin församling. Det är ordet ”utmätt” – det är ett exakt mått, precis enligt hans syfte och beslut. Det innebär att varje del får exakt det mått av kraft som den klarar.

Älskade vänner, det här är Guds församling. Det är så vackert! Vi ska återkomma till vad det här betyder för oss idag. Men vi kan inte ta lätt på Paulus bild av församlingen som en kropp. Han ger sig in och beskriver vårt förhållande till varandra som en anatomi där ingenting sker av en slump eller en olyckshändelse, nej, allt är noga utmätt. Vi är svaga på olika sätt och starka på olika sätt, men i kroppen förmedlas från Kristus stöd till uppbyggelse och verksam kraft och allt detta förmedlas från Kristus genom de andra kroppsdelarna. När vi är till uppbyggelse för varandra är det Kristus som bygger upp, och det är så han bygger upp.

7. Syftet: kärlek

Men titta här, för det sjunde: vad är syftet med alla dessa anatomiska detaljer? Vad är syftet med stöd och kraft som förmedlas genom varje led och formar och håller ihop kroppen? Varför är församlingen sammansatt på det här sättet? Jo, så att kroppen bygger upp sig själv.

Syftet är mognad och växt. Vi finns till för varandra för att hjälpa varandra att mogna och växa som kristna.

Men det stannar inte där. Paulus säger, ”så får kroppen sin tillväxt och bygger upp sig själv i kärlek.” I kärlek! Det är kärlek som är den slutliga höjdpunkten. Paulus säger i Första Korinthierbrevet 13,

1 Korinthierbrevet 13:13 (SFB-15)

”Så består nu tro, hopp och kärlek, dessa tre, och störst av dem är kärleken.

Kroppens huvud är kärlek och därför växer kroppen upp och bygger upp sig själv i kärlek. Hans kärlek är evig kärlek. Fadern utvalde dig i kärlek innan världens grund blev lagd. Den sträcker sig in i tiden och manifesterar sig som tydligast när Guds evigt Enfödde Son dog för din skull på ett kors och den fortsätter i all evighet inför hans härlighet, eftersom Jesus Kristus är densamme i går, i dag och i evighet (Hebr 13:8). Vi bygger upp varandra i kärlek och vi hjälper varandra att se och åtnjuta hans kärlek.

Så, då har vi tittat på sju detaljer i texten. Det var predikans största punkt.

II. TEXTENS HELHET

Låt oss då fundera vad det här innebär om man lägger samman allting. Vi har sett att Paulus talar om församlingen i termer av en kropp. Huvudet för kroppen är Jesus Kristus. Vi som enskilda medlemmar fungerar som han, som är huvudet, vill. Vi fogas samman konstant och hålls samman konstant genom förbindelseleder som förmedlar det stöd och den verksamma kraft som han har utmätt åt var och en enligt varje medlems kapacitet. Varje liten kroppsdel har precis det mått han avsett. Vi ser väldigt olika ut och har olika egenskaper och olika funktion i kroppen, men han förmedlar sin kraft och sitt stöd ut i kroppen genom varje led. Och allt detta syftar till att vi tillsammans som helhet växer och mognar i allt, det vill säga, på ett balanserat sätt.

Låt oss fundera vidare på bilden så att vi förstår den. I den mänskliga kroppen har vi huvudet och hjärnan, från vilket hela nervsystemet utgår. Varje liten nerv i varje liten kroppsdel kan spåras tillbaka till hjärnan. Detta nervsystem ger oss en känsla av helhet. Om nervsystemet är satt ur spel i en kroppsdel kommer den kroppsdel som känns främmande, som om den inte alls vore en del av oss själva. Så om jag vill lyfta mitt lillfinger kommer det att gå ut en signal från hjärnan och denna signal förmedlas ner i min nacke och ryggrad och sedan ut genom axeln och armen och handen och till sist ut i fingret. Initiativet och auktoriteten kommer från huvudet och sedan förmedlas den verksamma energin ut genom kroppens olika delar.

Paradoxal sammansättning

Det finns något paradoxalt här. Man kan få intrycket av att Paulus säger emot sig själv. Å ena sidan säger han att allt kommer från huvudet. Å andra sidan säger han att varje del i kroppen får den kraft som är fördelad åt den. Men det finns ingen motsägelse här. Ytterst sett är vi helt beroende av huvudet. Han är kraftkällan och den som ger all riktning. Samtidigt är vi helt beroende av varandra. Det vore bisarrt att tänka sig ett finger utan en hand, eller en hand utan en arm. Det är tillsammans vi bygger upp varandra i kärlek.

Då tror jag att vi har ett bra grepp om vad den här versen handlar om. Vad betyder då detta för oss? Låt oss gå till den sista punkten.

III. VAD BETYDER DET FÖR OSS?

Ja, det finns ju flera saker som ni har hört mig tala om många gånger. Men först och främst gör ju den här texten så tydligt hur viktigt det är för alla kristna att vara inlemmade i en lokal, hälsosam församling. Om du är kristen är du intresserad av att växa som kristen. Om du vill växa och mogna som kristen visar den här texten och flera andra att det måste ske inom ramen av en lokal församling. Det kristna livet är församlingsformat. Det är först och främst inom ramen av en lokal församling som vårt kristna lärjungaskap blir kött och blod.

Jag har också talat många gånger om vårt beroende av varandra och ansvar för varandra. Den här texten gör det så tydligt att den uppbyggande kraften förmedlas genom kroppens olika delar. Vi är helt beroende av varandra. Våra sammankomster, våra gudstjänster är inte bara en plats dit ett antal individer kommer för att få höra en predikan som man kanske eller kanske inte gillar och sjunga sånger som man kanske eller kanske inte gillar. Nej, när vi möts, möts vi som en kropp, som en helhet och vi möts för att tillbe och lovprisa Gud, absolut, men vi gör det också för att bygga upp och vara till uppmuntran för varandra. Allt vi gör när vi möts påverkar varandra. Hur vi hälsar eller inte hälsar. Hur vi sjunger tillsammans. Hur vi säger "amen" och ger vårt bifall till de böner som beds. Hur vi lyssnar på predikan. Hur vi möter varandra runt fikaborden. Hur vi är gästfria mot varandra. Hur vi möts i mindre konstellationer i veckorna och läser Bibeln tillsammans och samtalar om tron och bekänner våra synder för varandra och hjälper varandra och uppmuntrar varandra och ber tillsammans. Genom vad vi gör eller inte gör har vi en sådan möjlighet att påverka varandra, så jag säger som Paulus i Romarbrevet 12:9,

Romarbrevet 12:9-18 (SFB-15)

⁹Älska varandra uppriktigt. Avsky det onda, håll fast vid det goda. ¹⁰Var innerligt tillgivna varandra i syskonkärlek. Överträffa varandra i ömsesidig aktning. ¹¹Var inte tröga när det gäller iver, var brinnande i anden, tjäna Herren. ¹²Var glada i hoppet, tåliga i lidandet, uthålliga i bönen. ¹³Hjälp de heliga med vad de behöver. Var ivriga att visa gästfrihet. ¹⁴Välsigna dem som förföljer er, välsigna och förbanna inte. ¹⁵Gläd er med dem som är glada, gråt med dem som gråter. ¹⁶Var eniga med varandra. Tänk inte på det som är högt utan håll er till det enkla. Var inte självkloka. ¹⁷Löna inte ont med ont. Tänk på det som är gott i alla människors ögon. ¹⁸Håll fred med alla människor så långt det är möjligt och beror på er.

Man skulle också kunna fundera på vad som händer om någon kroppsdel far illa. Tänk om jag skulle träffa på en giftig orm som bet mig i ena benet. Helt plötsligt blir just det benet väldigt viktigt, och genom benet kommer giftet att färdas och orsaka mängder av problem i mina inre organ och i min hjärna och orsaka stor skada.

Det är förstås en illustration som har sina begränsningar eftersom oavsett hur korrupt vår församling är så kommer det inte att skada Kristus. Men det säger ändå om hur vi som församling förhåller oss till varandra i att inte bara kraft och stöd förmedlas mellan oss, utan även gift och sjukdom. Det innebär att vårt ansvar för varandra blir ännu allvarigare eftersom vi har stora möjligheter att påverka varandra på ett destruktivt sätt.

AVSLUTNING

Vänner, det finns mycket mer vi skulle kunna säga, men jag tror ändå det kan vara klokt att stanna här. Låt oss bara påminna oss avslutningsvis vad jag var inne på i inledningen. Anledningen att vi är försonade med varandra är att Kristus genom sin död har försonat oss med varandra. Vi är födda som vredens barn, vi gick vår egen väg och var Guds fiender. Men

han älskade oss i all vår synd och utgav sig själv för oss. När vi ser och förstår djupet av hur mycket han förlåtit oss, hur skulle vi kunna hålla något emot någon annan? Jag som borde ha dött i mina överträdelser och synder, jag får träda fram inför Fadern; inte bara nu, utan i all evighet – i all evighet – och njuta av hans faderliga närhet. Inte för att jag hade gjort något gott för att förtjäna det, utan bara på grund av hans godhet. Hur skulle jag kunna gå och bära på bitterhet för något ojämförligt mindre? Nej, Gud har upprättat ett folk till sig själv, ett folk av oförtjänta syndare som i förstummad förundran frågar sig varför just jag har blivit visad en sådan godhet. Därför älskar vi varandra. För att han först har älskat oss och sänt sin Son till försoning för våra synder.